

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SLAUGOS PRAKTIKOS IR AKUŠERIJOS PRAKTIKOS ĮSTATYMO NR. IX-413
3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos Seimas 2023 m. spalio 10 d. priėmė Lietuvos Respublikos slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 11, 11(1) ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2192, kuriuo padidinta bendrosios praktikos ir išplėstinės praktikos slaugytojų kompetencija. Šiais pakeitimais siekiama mažinti šeimos gydytojams tenkančią administracinę naštą ir darbo krūvį, perskirstant kitiems šeimos gydytojo komandos nariams su ligų diagnozavimu ir pirminiu gydymu paskyrimu nesusijusias funkcijas.

Atsižvelgiant į slaugytojų trūkumą Lietuvoje ir tai, kad išplėstinės praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija, vadovaujantis įstatymo nuostatomis, gali būti įgyjama tik universitete, kuris rengia medicinos gydytojus, šiuo metu išplėstinės praktikos slaugytojų, kurie galėtų efektyviai prisidėti teikiant kokybiškas slaugos paslaugas šeimos gydytojo komandos veikloje ar teikiant stacionarines aktyviojo gydymo ir kitas paslaugas, paruošiama nepakankamai.

Šiuo metu tik du universitetai, t. y. Vilniaus universitetas ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, ruošia medicinos gydytojus, kartu vykdydami antrosios pakopos slaugos studijų programas, t. y. slaugos magistrantūros studijų programą, kurią pabaigus suteikiama išplėstinės praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija. 2023 m. sausio 1 d. veiklą pradėjo VšĮ Klaipėdos universiteto ligoninė, kurioje teikiamos tiek ambulatorinės, tiek stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos, todėl būtina užtikrinti slaugytojų pritraukimą Klaipėdos regione.

Nacionalinės slaugos politikos 2016–2025 metų gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. V-222 „Dėl Nacionalinės slaugos politikos 2016–2025 metų gairių patvirtinimo“, nurodyta, kad būtina užtikrinti tolygų slaugos paslaugų pasiskirstymą šalies regionuose. Klaipėdos universitete Sveikatos mokslų fakultete nuo 2001 m. veikianti Slaugos katedra vykdo I ir II pakopos slaugos studijų programas, todėl siekiant didinti slaugytojų pritraukimą Klaipėdos regione, tikslinga sudaryti sąlygas Klaipėdos universitete ruošti išplėstinės praktikos slaugytojus, vykdant slaugos magistrantūros studijų programą, kurią pabaigus įgyjama išplėstinės praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija.

Įstatymo projekto tikslas – plėsti universitetų, ruošiančių išplėstinės praktikos slaugytojus, ratą, vykdant antrosios pakopos slaugos studijų programą, kurią baigus įgyjama išplėstinės praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija, taip užtikrinant didesnę aukštesnio lygio išsilavinimą turinčių slaugytojų rengimo apimtį ir šių specialistų pritraukimą trijuose Lietuvos regionuose.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projektą inicijavo ir parengė Lietuvos Respublikos seimo nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Lietuvos Respublikos slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad išplėstinės praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus medicinos gydytojus rengiančiame universitete slaugos magistrantūros studijų programą ir išlaikius kvalifikacinį egzaminą. Tai reiškia, kad išplėstinės praktikos kvalifikacija gali būti įgyjama tik Lietuvos universitetuose, kurie ruošia medicinos gydytojus.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad išplėstinės praktikos slaugytojo kvalifikacija galėtų būti įgyjama universitete baigus slaugos magistrantūros studijų programą ir išlaikius kvalifikacijos egzaminą. Priėmus įstatymo projektą, slaugos magistrantūros studijas galėtų vykdyti ne tik medicinos gydytojus rengiantys universitetai, t. y. Vilniaus universitetas ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, bet ir Klaipėdos universitetas, vykdamas tiek pirmosios, tiek antrosios pakopos slaugos studijų programas.

Praplėtus universitetų, rengiančių išplėstinės praktikos slaugytojus, ratą, būtų užtikrintas išplėstinės slaugos specialistų rengimas ir jų pritraukimas trijuose Lietuvos regionuose, kuriuose veikia universiteto liginės. Sudarius galimybę ir kitiems universitetams ruošti trūkstamos profesijos specialistus, bus sudarytos sąlygos parengti daugiau išplėstinės praktikos slaugytojų, kuriems suteikus papildomas kompetencijas, nuosekliai bus gerinama slaugos paslaugų kokybė, mažinamas šeimos gydytojų darbo krūvis ir administracinė našta bei didinamas asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Numatomo teisinio reguliavimo teigiamos pasekmės nurodytos aiškinamojo rašto 4 punkte, neigiamų pasekmių nenumatoma.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų nuostatų įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus Įstatymo projektą, nereikės priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projekto nuostatos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai bei Europos Sąjungos teisei neprieštarauja.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įstatymų lydimumų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys.

Įstatymo projekto įgyvendinimui nereikės rengti įstatymų lydimumų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Įstatymams įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.
Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.
Reikšminiai žodžiai: išplėstinės praktikos slaugytojas.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

Teikia
Lietuvos Respublikos Seimo nariai